



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. X. De delectatione morosa rerum jure positivo prohibitarum.

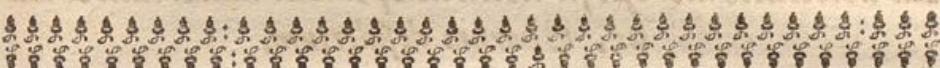
urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

§34. Quantum sit peccatum invidiae delectatio morosa, non est idem omnium sensus. Tamb. num. 42. conformatum suæ definitioni negat esse mortale, si sit inefficax, id est, si sistitur in dicta voluntaria apprehensione sine periculo (quale facile suboritur) transitus ad graves insidias, damna proximi &c. Verum sentio cum Valsq. & communi ex D. Th. art. 3. in terminis tradente esse peccatum ex genere suo mortale utpote opusum Charitati per motum contrarium, Charitas siquidem gaudet de bono proximi, invidia vero tristatur.

Delectatio morosa in excessu cruciatus est mortaliter ex genere suo contra-

ria clementia importanti, quandam animi: lenitatem diminutivam pœna debita. Dicta delectatio dicitur crudelitas clemetia opposita. *Pœnæ excessus quantum ad id, quod exterius agitur inquit S. Th.* pertinet ad injustitiam sed quantum ad austерitatem animi, per quam quis sit promptus ad pœnas angendas pertinet ad Crudelitatem. Si est delectatio in cruciatu citra omnem culpam dicitur veritas, & saevitia sic dicta à feris hominibus noxijs, horumque corporibus se pascentibus, qualis delectatio non est humana, sed bestialis specie diversa à crudele, ita S. Th. 2. 2. q. 159.

art. 1. & 2.



§. X.

De delectatione morosa rerum iure positivo prohibitarum.

§35. **D**icendum est, quod delectatio morosa de operibus jure positivo veritis materialiter seu secundum substantiam sumptis non sit per se lethifera, Pal. p. 1. tract. 2. D. 2. p. 10. §. 2. num. 22. Less. lib. 4. [cap. 3. dub. 15. num. 113. Sanch. lib. 1. Decal. cap. 2. num. 10. contra Herinx hic D. 7. n. 29. & multos alios probatur illa delectatio per se non est mala fâtem lethaliter, cuius objectum per se non est illicitum, sed opus extrinsece malum, seu jure positivo vetitum, sumptum materialiter, seu se-

cundum substantiam non est illicitum, sic enim præscindit à circumstantia præcepti, à qua sola vitiatur.

Infero cum Rhodes hic D. 1. qu. 2. S. 3. §. 2. non peccare eum, qui in quadragesima delectatur cogitando esum carnium: proinde Carthusianus secundum cit. Less. delectans se imaginario esu carnium, ac consentiens in Epulas imaginarias ex carnibus, ac in commotionem corporalem (si quæ fortè in Spiritibus, humoribus, vel in corde sequatur) ac in voluptatem hinc resultantem seclusâ volunta-

Iunctate procedendi ad opus externum, est liber à reatu mortali, quia præcepit prohibet solam externam comedionem non tam causa vitandæ voluptatis, quam mortificandæ carnis, id est, non prohibet delectationem de cogitato esu carnium. Unde affectus simplex erga carnes secluso periculo ulterioris consensu in opus non est malus, sæpe tamen, inquit, Lessius

leviter delinquitur in tali affectu, quia superflua queritur delectatio.

Infero secundo, à Religioso non violari votum paupertatis, si delectetur cogitando se habere pecunias, facereque magnos sumptus. Valsq. 1. 2. D. III.

cap. 3. cit. Rhod.

* *



§. XI.

An delectatio morosa sit licita de operibus materialiter malis, & horum desiderium.

¶ 36. **S**ensus questionis est, utrum is, qui inculpatè, nempe in somno, ebrietate, aut amentia, aut ex ignorantia aut errore invincibili se polluit, aut occidit, aut fornicatus est &c. possit sine peccato de hujusmodi aëtibus secundum se, & materialiter acceptis, licet delectari, & gaudere, aut eosdem desiderare, ut sic eveniant, videlicet cum causa excusante à peccato.

Divisi sunt Authores apud Sanch. lib. 1. Decal. cap. 2. num. 15. Prima Sententia affirmat licere gaudere ob finem bonum, ita Less. num. 105. Valsq. 1. 2. D. 115. cap. 2. & cap. 3. num. 7. hic innititur suo principio superius relato, quod simplices affectus, qualis est morosa delectatio, & gaudium non sumant malitiam ab objecto, seu ab opere, cum hujus non sit causa, sed ex opposi-

tione cum aliqua virtute, at in questione proposita nulli virtuti opponitur delectatio, nisi capta sit ex fine malo; sic et si pollutio facta sit absque peccato, non licet de ea gaudere libidinose, seu delectari de illa ob ejus delectabilitatem, at bene fas est delectari de eadem materialiter sumpta ex fine utili, aut bono fine, ratio enim movens est bonitas utilis, pollutione enim in somno contingens potest esse utilis ad salutem corporis, ut si copia seminis abundet, imo etiam ad salutem Spiritualem, ut si per effusionem sedatae sint tentationes, ita Valsq. n. 5.]

Ex eodem principio infert num. 7. licitum esse desiderium inefficax pollutionis propter dictam voluntatem, secut ex affectu libidinis. Consentit Less. etiam quoad desiderium inefficax pollutionis. Ratio aliorum apud Sanch. est, quod